

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG1325/2008
din 27.11.2008

**cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind stabilirea
cerințelor minime
pentru protecția vițelilor în scopul creșterii și îngrășării**

Publicat : 05.12.2008 în MONITORUL OFICIAL Nr. 215-217 art. 1341 Data intrării în vigoare

*Versiune în vigoare din 28.09.18 în baza modificărilor prin
[HG934 din 24.09.18, MO366-376/28.09.18 art.991](#)*

În temeiul art. 35 al Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 51-54, art.153), Legii zootehniei nr. 412-XIV din 27 mai 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 73-77, art. 347), cu modificările ulterioare, în scopul perfecționării sistemului de inofensivitate alimentară pentru consumatorii din Republica Moldova și facilitării comerțului prin reformarea și modernizarea sectorului sanitar-veterinar, precum și al protecției vițelilor și obținerii produselor alimentare salubre, inofensive și calitative, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Norma sanitar-veterinară privind stabilirea cerințelor minime pentru protecția vițelilor în scopul creșterii și îngrășării (se anexează).
2. Din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, agenții economici din sectorul agricol, care activează în domeniul creșterii vițelilor, vor elabora și vor prezenta Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare planurile de restructurare a întreprinderilor și își vor conforma activitatea cu prevederile prezentei hotărâri.
3. Norma sanitar-veterinară aprobată prin prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării, cu excepția pct. 4 și 5, care vor intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2012.
4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va întreprinde măsurile necesare în vederea susținerii agenților economici care activează în domeniul creșterii vițelilor.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

PRIM-MINISTRU Zinaida GRECEANÎI

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii

și industriei alimentare Anatolie GORODENCO

Nr. 1325. Chișinău, 27 noiembrie 2008.

Aprobată
prin Hotărîrea Guvernului nr.1325
din 27 noiembrie 2008

**Norma sanitar-veterinară privind stabilirea cerințelor
minime pentru protecția vițelor în scopul creșterii și îngrășării**

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind stabilirea cerințelor minime pentru protecția vițelor în scopul creșterii și îngrășării (în continuare – Normă sanitar-veterinară) stabilește cerințe minime pentru protecția vițelor în scopul creșterii și îngrășării.

2. Prezenta Normă sanitar-veterinară transpune Directiva 2008/119/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelor (versiune codificată), astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 10 din 15 ianuarie 2009.

În redacție prin HG934 din 24.09.18, MO366-376/28.09.18 art.991

3. În sensul prezentei Norme sanitar-veterinare, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

a) *vițel* – animal din specia bovină cu vârsta pînă la 6 luni;

b) *autoritate competentă* – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenție).

Capitolul II

Dispoziții aplicabile față de exploatațiile pentru animale

4. Exploatațiile trebuie să corespundă cel puțin următoarelor cerințe:

1) după împlinirea vârstei de 8 săptămîni, vițelii nu trebuie închiși în boxe individuale decît în cazul în care medicul veterinar oficial confirmă că starea de sănătate sau comportamentul acestora impune izolarea lor pentru tratare. Lățimea boxei individuale trebuie să fie cel puțin egală cu înălțimea vițelului la greabăn, măsurată în poziție patrupedă, iar lungimea - cel puțin egală cu lungimea vițelului, măsurată de la vârful nasului pînă la extremitatea caudală a ischionului (tuber ischii), înmulțită cu 1,1. Dispozițiile prezentului subpunct nu se aplică exploatațiilor cu mai puțin de șase vițel și vițelor ținute alături de mamă pentru alăptare;

2) boxele individuale pentru vițel (cu excepția celor destinate izolării animalelor bolnave) nu trebuie să fie prevăzute cu pereți solizi, dar cu pereți perforați, care să permită contactul vizual și tactil direct între vițel.

5. Pentru vițeii crescuți în grup, spațiul liber prevăzut pentru fiecare vițel trebuie să fie de cel puțin:
- 1) 1,5 m² pentru fiecare vițel cu greutatea mai mică de 150 kg;
 - 2) 1,7 m² pentru fiecare vițel cu greutatea între 150 și 220 kg;
 - 3) 1,8 m² pentru fiecare vițel cu greutatea de peste 220 kg.

În redacție prin HG934 din 24.09.18, MO366-376/28.09.18 art.991

Capitolul III

Dispoziții privind efectuarea controalelor

6. Agenția este responsabilă de efectuarea controalelor privind respectarea prevederilor prezentei Norme sanitar-veterinare. Anual controalele trebuie să acopere un eșantion statistic reprezentativ pentru diferite sisteme de creștere aplicate în Republica Moldova.

7. La importul în Republica Moldova animalele trebuie să fie însoțite de un certificat de sănătate, emis de autoritatea competentă a țării exportatoare, care atestă că acestea au beneficiat de un tratament cel puțin echivalent cu cel administrat animalelor în Republica Moldova, în conformitate cu prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare.

8. În cazul importurilor de viței, **medicii veterinari oficiali** din Republica Moldova efectuează, în măsura în care acest lucru este necesar pentru aplicarea uniformă a prezentei Norme sanitar-veterinare, controale la exploatațiile din țara exportatoare. În acest scop, **medicii veterinari oficiali** trebuie să pună în aplicare măsuri speciale de igienă, care să excludă orice risc de transmitere a bolilor.

9. Agenția trebuie să informeze autoritatea competentă a statului exportator despre **neconformitățile depistate**.

Substituit prin HG934 din 24.09.18, MO366-376/28.09.18 art.991

Capitolul IV

Cerințe minime pentru protecția vițelor izolați în scopul creșterii și îngrășării

10. Materialele utilizate pentru construcția grajdurilor, în special, boxele și instalațiile în care vițeii pot fi întreținuți, nu trebuie să dăuneze vițelor și să poată fi curățate și dezinfectate temeinic.

11. Până la adoptarea unor norme în domeniu, echipamentele și circuitele electrice trebuie instalate în conformitate cu reglementările naționale în vigoare, pentru a evita orice caz de producere a șocului electric.

12. Izolarea, încălzirea și ventilarea clădirii trebuie asigurată astfel încât circulația aerului, nivelul de praf, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrațiile de gaze să fie menținute la limite care nu prezintă nocivitate pentru viței.

13. Echipamentele automate sau mecanice indispensabile sănătății și bunăstării vițelor trebuie să fie inspectate cel puțin o dată pe zi. Orice defecțiune depistată trebuie remediată imediat sau, în cazul în care acest lucru este imposibil, trebuie luate măsuri adecvate pentru protejarea sănătății și bunăstării vițelor până la înlăturarea defecțiunii, în special, utilizând alte metode de alimentație și de menținere a unui mediu ambiant corespunzător.

În cazul în care se utilizează sistemul de ventilație artificială, trebuie prevăzut un sistem adecvat de înlocuire, care, în caz de defecțiune a sistemului principal, să poată asigura ventilarea suficientă a încăperii, pentru protejarea sănătății și bunăstării vițelilor. De asemenea, trebuie prevăzut un sistem de alarmă pentru semnalarea defecțiunilor apărute. Sistemul de alarmă trebuie testat în mod regulat.

14. Vițelii nu trebuie să fie întreținuți în permanență în întuneric. În acest sens, pentru a răspunde nevoilor lor comportamentale și fiziologice și, avînd în vedere diversele condiții climaterice existente, trebuie prevăzut un sistem de iluminare adecvat, natural sau artificial; în cazul utilizării unui sistem artificial, iluminarea trebuie să fie cel puțin echivalentă cu durata de lumină naturală disponibilă în mod normal între orele 9-17. De asemenea, trebuie prevăzut un sistem de iluminare adecvat, fix sau mobil, de o intensitate suficientă, pentru a permite inspectarea vițelilor în orice moment.

15. Vițelii crescuți în stabulație trebuie inspectați de către proprietar sau de îngrijitorul de animale cel puțin de două ori pe zi, iar vițelii crescuți în aer liber - cel puțin o dată pe zi. Vițelul care pare bolnav sau rănit trebuie îngrijit în modul corespunzător și cît mai repede posibil.

Vițelii bolnavi sau răniți trebuie izolați în încăperi adecvate, prevăzute cu așternuturi de paie curate și uscate.

În cazul în care vițelii nu reacționează la îngrijirile crescătorului, trebuie consultat urgent medicul veterinar.

16. Adăposturile de stabulație trebuie construite astfel, încît să permită animalului să se întindă, să se odihnească, să se ridice în poziție patrupedă, iar podeaua să poată fi curățată fără dificultate.

17. Vițelii nu trebuie legați, cu excepția celor cazați în grupuri, care pot fi legați pentru cel mult o oră, în timpul alimentării cu lapte sau cu un înlocuitor de lapte. În cazul în care vițelii sînt legați, legăturile nu trebuie să-l rănească și trebuie inspectate în mod regulat și ajustate, dacă este necesar, pentru ca animalul să se simtă confortabil. Legătura trebuie să fie suficient de lungă, pentru a-i permite animalului să se deplaseze liber, și trebuie să evite, în măsura posibilității, orice risc de strangulare sau de rănire a animalului.

18. Grajdurile, cuștile, echipamentele și ustensilele pentru îngrijirea vițelilor trebuie să fie curățate și dezinfectate în modul corespunzător, pentru a preveni contaminarea încrucișată și apariția vectorilor de boli. Trebuie eliminate cît mai des posibil materiile fecale, urina, precum și nutrețurile neconsumate sau deversate, pentru a reduce mirosul și pentru a nu atrage muștele sau rozătoarele.

19. Pardoselile trebuie să fie nederapante, dar fără asperități, să nu provoace răni sau suferințe vițelilor culcați sau ridicați în picioare. Acestea trebuie să fie adecvate pentru mărimea și greutatea vițelilor și să constituie o suprafață rigidă, plană și stabilă. Suprafața culcușului trebuie să fie confortabilă, curată, drenată corespunzător și să nu dăuneze vițelilor. Pentru vițelii cu vîrsta sub două săptămîni trebuie asigurat un așternut de paie corespunzător.

20. Vițeeii trebuie să primească o alimentație adecvată vârstei și greutății, ținând seama de cerințele lor comportamentale și fiziologice, pentru a li se asigura o stare bună de sănătate. În acest scop, alimentația trebuie să conțină o cantitate suficientă de fier, pentru a menține un nivel **mediu** de hemoglobină în sânge de cel puțin 4,5 mmol/litru de sânge, și o rație zilnică minimă de alimente fibroase pentru fiecare vițel cu vârsta mai mare de două săptămâni, această cantitate urmînd a fi mărită de la 50 la 250 g pe zi pentru vițeeii cu vârsta între 8 și 20 de săptămâni. Se interzice punerea de botnițe la vițeei.

21. Vițeeii trebuie să fie hrăniți cel puțin de 2 ori pe zi. În cazul în care vițeeii sînt adăpostiți în grup și nu beneficiază de o alimentație ad libitum sau de un sistem de alimentație automat, fiecare vițel trebuie să aibă acces la mîncare concomitent cu celelalte animale din grup.

22. Vițeeii cu vârsta de peste două săptămâni trebuie să aibă acces la apă potabilă proaspătă, furnizată în cantitate suficientă, sau trebuie să-și poată satisface nevoia de lichide cu alte preparate. În condiții de căldură excesivă sau cînd vițeeii sînt bolnavi, apa potabilă proaspătă trebuie să le fie asigurată în permanență.

23. Instalațiile de alimentație și de adăpare trebuie elaborate, construite, instalate și întreținute astfel ca să limiteze riscurile de contaminare a hranei și a apei destinate vițeeilor.

24. Cît mai curînd posibil după fătare, în primele șase ore de viață, vițeeii trebuie să fie alimentați cu **colostru** de bovine.

Substituit/exclus prin HG934 din 24.09.18, MO366-376/28.09.18 art.991